

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української філології
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

*До 75-річчя
доктора філологічних наук,
професора К. Ф. Шульжука*

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

**Збірник наукових праць
учасників V Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»,
присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 21 травня 2015 р.)**

Випуск 6

Рівне – 2015

УДК: 81.161.2
ББК: 81.2 Укр.
Л 59

*Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 8 від 27 березня 2015 року)*

Рецензенти:

Мойсієнко В. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови (Житомирський державний університет імені Івана Франка);

Лещенко Г. П., кандидат педагогічних наук, професор кафедри української мови та методик викладання (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука).

Редакційна колегія:

Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – головний редактор;

Гаврилюк Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – заступник головного редактора;

Щербачук Н. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – заступник головного редактора;

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор кафедри славістики Університету імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Тищенко О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри порівняльного і загального мовознавства Рівненського державного гуманітарного університету;

Хом'як І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Богдан С. К., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Кірілкова Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Кузьмич О. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Мединська Н. М., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та методик викладання Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Степанова О. І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Шкарбан Т. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Шульжук Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри методики викладання та культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету;

Адах Н. А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Ричагівська Ю. Є., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Максимчук В. В., кандидат філологічних наук, викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Семенюк О. В., аспірантка кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету;

Ліпкевич О. Б., аспірантка кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету.

Л 59

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 21 травня 2015 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 6. – 2015. – 130 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук – учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 21 травня 2015 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво- й ідіостилюстики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

Адреса редколегії: кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

ISBN 978-966-2254-33-4

© Автори статей, 2015

Ляшевич Ірина

(Науковий керівник – Степанова О.І., кандидат філологічних наук, доцент)

ОСНОВНІ КОМУНІКАТИВНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ВВІЧЛИВОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ЕПІСТОЛЯРНОГО ЖАНРУ)

У статті висвітлено питання реалізації засобів вираження ввічливості в різних жанрах українського епістолярного стилю, проаналізовано семантико-структурний і функціонально-комунікативний аспекти формул ввічливості.

Ключові слова: формули ввічливості, етикет, етикетні висловлювання, комунікативний акт.

The article clarifies the question of the implementation of an expression of civility in various genres of Ukrainian epistolary style, analyzes the semantic-structural and functional-communicative aspects of formulas of civility.

Key words: formulas courtesy, etiquette, polite speaking, a communicative act.

Постановка проблеми. Самобутність кожного народу, поряд з іншими характерними рисами виявляється передусім в особливостях національної мови, а отже, і в специфіці мовленнєвого етикету, який відображає сукупність найрізноманітніших чинників (соціальних, історичних, психологічних, культурологічних тощо) і є виразником моральності нації, її духовного всесвіту.

Останнім часом з розвитком комунікативної лінгвістики спостерігається зростання наукового інтересу до проблеми мовленнєвого етикету – прийнятої певним суспільством системи стійких виразів спілкування для встановлення й підтримання мовленнєвого контакту співбесідників відповідно до їхніх соціальних ролей. Розуміючи важливість мовленнєвого етикету для комунікації, учені багатьох країн, у тому числі України, звернулися до його всебічного дослідження. Вагомий внесок у розробку проблеми засобів вираження ввічливості зробили українські науковці. Її, зокрема, досліджували О.О. Потебня, В.І. Сімович, Я. Головацький, В. Шухевич, І. Свенціцький, М.П. Білоус, С.К. Богдан, Є.Д. Чак. Деяким питанням українського мовленнєвого етикету присвятили свої праці С.Я. Єрмоленко, К.В. Ленець, Н.М. Журавльова, О.М. Мацько, М.Я. Плющ, М.Г. Стельмахович, В.І. Кононенко та ін. Функціонування етикетних одиниць у плані синхронії описала В.М. Литовченко. Вивченню формування й розвитку засобів вираження ввічливості в діахронічному аспекті присвячені роботи О.М. Миронюк.

На сьогодні актуальними залишаються питання реалізації засобів вираження ввічливості в різних стилях і жанрах мовлення. Так, зокрема, одним із джерел вивчення мовленнєвого етикету є листи, функціонування яких неможливе без особливих термінальних сигналів. Вивченню етикетних конструкцій у листуванні, що репрезентує епістолярний стиль, ще не приділено належної уваги.

Метою нашої наукової розвідки є дослідження семантико-структурного і функціонально-комунікативного аспектів етикетних одиниць в епістолярній спадщині українських письменників XIX ст.

Виклад основного матеріалу. У зв'язному мовленні етикетні висловлення можуть функціонувати як самостійні однослівні чи фразеологізовані комунікати, якими обмінюються мовці в ситуаціях ввічливості.

Комунікати ввічливості – це зазвичай непоширені однослівні, сполученнєві, фразеологізовані побудови з послабленою семантикою, що використовуються у різних ситуаціях спілкування. Це передусім іншомовні формули на зразок: «Гуд бай!»; «Хелло!»; «Гут найт!»; «Адью!»; «Бон жур!»; ««Чао!»; «До відзень!»; «Ларе відере!»; «Ауфвідерзейн!», а також українські на зразок: «Салют!»; «Всього!»; «Пока!»; «Привіт!». Рідше як комунікати функціонують однослівні, непоширені етикетні висловлення, на зразок: «Привіт!», «Спасибі!», «Прощай!» з послабленим лексичним значенням, з притаманною їм вигуквою інтонацією та інтер'єктивною функцією [1, с. 11].

Етикетні висловлення, виконуючи функцію відповідного етикетного спілкування, є повними реченнєвими структурами чи еліптизованими реалізаціями (модифікаціями) реченнєвих структур.

Таку функцію виконують формули вибачення (найчастіше: «даруйте на слові»; «пробачте на слові»; «вибачайте на слові»; «пробач»; «не гнівайся (не гнівайтесь)»; «не во гнів сказано»;

«перепрошую» і под.), а також конструкції люб'язності, які ми трактуємо як супроводжувальні у висловленнях ввічливого прохання. Це однослівні, сполученнєві та реченнєві структури на зразок: «будь ласка»; «будьте ласкаві»; «дуже прошу»; «уклінно прошу»; «будьте люб'язні»; «будьте милостиві»; «зробіть ласку»; «не відмовте в люб'язності» тощо.

Серед вставних компонентів виділяються структури з компонентом **Бог**: «ради Бога»; «ради всього святого»; «на милість Божу»; «про пана Бога»; «на Бога»; «майте Бога в серці»; «бійтеся Бога»; «слава Богу»; «хвала Богу»; «хвалити Бога»; «Богу дякувати» та ін. Наприклад: *Що з Вами, бійтеся Бога, Тодоров, чи не хорі?* (О.Кобилянська, V, с. 580).

Стилістичний аспект функціонування етикетних висловлень пов'язаний з категоріями експресивності та конотації, а також з тими факторами, які зумовлюють емоційно-афективні вияви комунікації. Наприклад, у Лесі Українки конструкції привітання на зразок: «Моє шанування», належать до рідковживаних і містять певний стилістичний колорит (від високого до низького стилю), проте є стилістично нейтральними щодо етикетного висловлення «Моє шануваннячко», позначеного додатковою емоційністю та експресивністю (Леся Українка, XII, 544 с.).

Функція етикетного висловлення по-різному виявляється в стилях усного розмовного, художнього та епістолярного стилів.

Аналіз омонімічних рядів конструкцій мовленнєвого етикету, виділених відповідно до їх функціонально-семантичних типів, виявив різноманітну стилістичну диференціацію. Наприклад, серед етикетних висловлень вибачення (на зразок: *Вибачте! Вабачайте! Пробачте! Даруйте! Даруйте на слові! Перепрошую! Прошу вибачення! Не гнівайся! Не іритуйтесь! Не бануйте!* та ін.) найбільш поширеними є *Вибачте! Пробачте!* Формула *Вибачте на слові!* пов'язана з експресією мовлення. Етикетне висловлення *Прошу пробачити!* та *Прошу вибачити!* позначені відтінком офіційності, а *Не гнівайся! (Не гнівайтесь!)* – відтінком розмовності. Етикетні висловлення *Не іритуйтесь! (не драгуйтеся, не сердьтеся)* та *Не бануйте! (не гнівайтесь)* зафіксовані у функції етикетних формул вибачення у листах М. Коцюбинського, мають вузьколокальний вияв. Це стосується також етикетних висловів *Не беріть за зле!* та *Не візьміть за зле!*, проте останнім часом вони все більше утверджуються в сучасному усному розмовному літературному вживанні (М. Коцюбинський, т. УП, 383 с.).

Комунікативно-прагматичні характеристики етикетних висловлень відображають вікові традиції українського етикету. Вони пов'язані з ситуацією спілкування, з умовами, часом спілкування, учасниками спілкування тощо [1, с. 12].

До комунікативно-прагматичних характеристик етикетних формул ввічливості зараховуємо участь у ситуації прощання різних супроводжувальних невербальних знаків (потиск руки, поклони, поцілунки, обійми тощо). У писемному мовленні вони входять не тільки до загального опису ситуацій прощання, але й стають компонентами етикетних висловлень.

Наприклад, серед формул прихильності, особливо поширених в епістолярному стилі таких українських письменників XIX століття, як О. Кобилянська, Леся Українка, М. Коцюбинський, фіксуємо наступні конструкції: *Земнийуклін!; Доземнийуклін!; Низький поклін!; Покліну пояс!; Поклін за поклін!; Шлю глибокий поклін!; Засилаю уклін!; Клонюся низьким поклоном!; Кланяюся всім!; Кланяюсь до Вас добрим здоров'ям!; Тисну руку!; Міцно стискаю руку!; Обнімаю і цілую!* та ін.

Стилістична диференціація формул ввічливості залежить від вибору конкретної форми (конструкції) із системи синонімічних етикетних висловлень, яка найбільше відповідає мовленнєвій ситуації та відповідним нормам функціонального стилю (усного розмовного мовлення, офіційно-ділового чи епістолярного спілкування) [2, с. 112].

Отже, стилістична організація етикетного висловлення визначається цільовою настановою, емоційним станом і комунікативною компетенцією суб'єкта, а також інтелектуальною і психологічною підготовленістю адресата до сприйняття висловленого. Вагоме значення у виборі конструкції мовленнєвого етикету має й естетичне чуття. Естетична функція формул ввічливості підпорядковується основній, комунікативній, функції, збільшуючи її можливості, надаючи їй великої життєвої сили.

Література:

1. Мельничук О.М. Український мовленнєвий етикет: синтаксично- стилістичний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / О.М. Мельничук – Чернівці, 2005. – 20 с.

2. Миронюк О.М. Історія українського мовленнєвого етикету: (засоби вираження ввічливості): дис на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / О.М. Миронюк. – К., 1993. – 207 с.

Джерела:

1. Кобилянська О.Ю. Листи / О.Ю. Кобилянська // Твори: У 5-й т. – К. : ДВХЛ, 1963. – 439 с.
2. Коцюбинський М.М. Листи / М.М. Коцюбинський // Зібрання творів: У 7-й т. – К. : Наукова думка, 1974. – 383 с.
3. Українка Леся. Листи / Леся Українка // Зібрання творів: У 12-и т. – К. : Наукова думка, 1978. – 544 с.

ЗМІСТ

Вокальчук Галина

«...МОЄ СЛОВО ТИХО-СУМНЕ, БОГОБОЯЗЛИВЕ, ЗГАДАЄТЬСЯ...»

(ПРО ЛІНГВОШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ ПРОЕКТ НАУКОВЦІВ РІВНОГО І ЖИТОМИРА) 3

РОЗДІЛ I

ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Архангельська Алла

ДЕЩИЦЯ ПРО СВИНЮ І СВИНСТВО У ЛІНГВОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ 6

Капріян Зоряна

ФУНКЦІЇ СЛЕНГОВИХ ОДИНИЦЬ У РОМАНІ МАКСА КІДРУКА «НАВІЖЕНІ В МЕКСИЦІ» 10

Ляшевич Ірина

ОСНОВНІ КОМУНІКАТИВНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ВВІЧЛИВОСТІ

(НА МАТЕРІАЛІ ЕПІСТОЛЯРНОГО ЖАНРУ).....12

Петрович Олена

СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНА І СЛОВОТВІРНО-МОТИВАЦІЙНА СПЕЦИФІКА

УКРАЇНСЬКОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ 15

Ханас Іванна

ФУНКЦІОНУВАННЯ СЕМАНТИЧНИХ СИНОНІМІВ У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА.....18

РОЗДІЛ II

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКА НЕОЛОГІЯ

Вокальчук Євген, Брикса Анастасія

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ ДІЕСЛІВНОЇ НОМІНАЦІЇ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ 21

Гайдук Оксана

ТЕКСТОТВІРНІ ФУНКЦІЇ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ

(НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ В. ПОЛІЩУКА) 24

Жук Іванна

НОВОТВОРИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТЕМАТИКИ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ГРУПА «БІЛЬ» 27

Максимчук Віталій

СЛОВОТВОРЧИСТЬ ПОЕТІВ РІВНЕНЩИНИ В КОНТЕКСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ

НОМІНАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ: ЧАСТОТНИЙ АНАЛІЗ 30

Максимчук Галина

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ ПРЕДИКАТИВИ В ЛЕКСИКОНІ ІГОРЯ ПАВЛЮКА 35

Маркевич Леся

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОЇ НОМІНАЦІЇ

В ПОЕЗІЇ ДМИТРА БІЛОУСА 38

Метелюк Ірина

АВТОРСЬКІ ЕМОТИВИ З СЕМАНТИКОЮ ПОЗИТИВНОГО РЕАГУВАННЯ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ 41

Радько Оксана

ЛІНГВІСТИЧНА ПРИРОДА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ПРИКМЕТНИКІВ

В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ХХ–ХХІ СТОРІЧЧЯ 45

Семенюк (Кирилюк) Ольга

ФОЛЬКЛОРНЕ ПОХОДЖЕННЯ СКЛАДЕНИХ НАЙМЕНУВАНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

ХХ СТОРІЧЧЯ.....50

Трофимюк Єлизавета

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ В ПОЕЗІЇ ОЛЬГИ СЛОНЬОВСЬКОЇ 54

Усач Марія ПРОДУКТИВНІ СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОМІНАЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕРОТИЧНІЙ ПОЕЗІЇ.....	56
---	----

Хоменко Анна АВТОРСЬКІ НОМІНАЦІЇ КОСМІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ У ПОЕЗІЇ ХХ СТОРІЧЧЯ	58
--	----

РОЗДІЛ ІІІ ФРАЗЕОЛОГІЯ

Дячук Іванна ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА СТОРІНКАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТ	61
--	----

Преварська Олена ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЛОКАТИВНИМ КОМПОНЕНТОМ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	63
--	----

Стафійчук Ірина СПОСОБИ ВИРАЖЕННЯ БАГАТОЗНАЧНОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОЛЬОРОВИМ КОМПОНЕНТОМ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ	66
---	----

Юшкевич Лідія ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ ЗООСЕМІЗМІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	68
--	----

РОЗДІЛ ІV МОРФОЛОГІЯ. СИНТАКСИС

Барановська Ірина СТАТУС ТА ФУНКЦІЇ ОДНОСКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ О.КОБИЛЯНСЬКОЇ)	72
---	----

Дисюк Олександра СИСТЕМА ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ДАРИ КОРНІЙ).....	75
--	----

Корнійчук Наталія СТРУКТУРА ТА КАТЕГОРІЙНА СЕМАНТИКА ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ЗАЛИШЕНЕЦЬ. ЧОРНИЙ ВОРОН»).....	77
--	----

Кунцевич Наталія СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДМЕТА У ТВОРАХ ГРУПИ «БУ-БА-БУ».....	81
--	----

Марчук Наталія ВАЛЕНТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЄСЛІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ УЛАСА САМЧУКА)	84
--	----

Михайлова Анастасія КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ БУДОВИ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ МАКСА КІДРУКА)	87
--	----

Нестерук Юлія ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІМПЕРАТИВНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ В. ВИННИЧЕНКА)	90
--	----

Нижник Олеся КАУЗАЛЬНІ ВІДНОШЕННЯ У СКЛАДНОМУ РЕЧЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ П. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО «ДИВО»)	92
--	----

Подерня Ірина СТРУКТУРА ТА СЕМАНТИКА ПРОСТИХ УСКЛАДНЕНИХ РЕЧЕНЬ З ОДНОРІДНИМИ ЧЛЕНАМИ	95
---	----

Поліщук Наталія ВІДОКРЕМЛЕНІ ОБСТАВИНИ У СТРУКТУРІ ПРОСТОГО НЕЕЛЕМЕНТАРНОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ВАЛЕР'ЯНА ПІДМОГИЛЬНОГО).....	97
---	----

Светлична Ольга МОРФОЛОГО-СИНТАКСИЧНІ ГРАМЕМИ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	99
--	----

Смаглик Іванна ПОРЯДОК РОЗМІЩЕННЯ ЧАСТИН І КОМПОНЕНТІВ У КОНСТРУКЦІЯХ ІЗ ОДНОРІДНОЮ СУПІДРЯДНІСТЮ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ШІСТДЕСЯТНИКІВ)	103
Товтин Галина ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОСТОГО УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ	105
Якимович Ірина ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДМЕТА (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВОЛОДИМИРА МАЛИКА «КНЯЗЬ ІГОР»)	107

РОЗДІЛ V ДІАЛЕКТОЛОГІЯ. ОНОМАСТИКА

Кирильчук Юлія НАЗВИ ВЕЛИКОДНЬОЇ ВИПІЧКИ У ГОВІРКАХ СІЛ ВЕЛИКА КЛЕЦЬКА, ГОЛИЧІВКА, ГВІЗДІВ КОРЕЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	112
Петраковська Настасія НАЗВИ ОСІБ-УЧАСНИКІВ ВЕСІЛЛЯ У СЕЛІ ДЕРМАНЬ ЗДОЛБУНІВСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	115

РОЗДІЛ VI ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Діжурко Катерина СТАНОВЛЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТА ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЙ	118
--	-----

РОЗДІЛ VII ХРОНІКА

Merzová Radana INOVACE ZÁKLADNÍCH STUDIJNÍCH PŘEDMĚTŮ UKRAJINSKÉ FILOLOGIE: NA CESTĚ KE SPOJENÉ EVROPĚ	121
--	-----

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	123
------------------------------------	-----

TABLE OF CONTENTS

Vokalchuk Galina «... WHAT I SAID SOFTLY, SADLY, GOD-FEARING, WILL REMEMBER ...» (ABOUT SHEVCHENKOZNAVCHYY LINGUA PROJECT FROM RIVNE AND ZHYTOMYR)	3
--	---

SECTION I LEXICOLOGY. TERMINOLOGY

Alla Arkhangelska ABOUT FRACTION PIGS AND DISGUSTING IN LINGUAKULTURAL CONTEXT	6
Zoryana Kapriyan FUNCTIONS OF SLANG IN THE MAX KIDRUK'S NOVEL "MADMAN IN MEXICO»	10
Irina Lyashevych MAIN COMMUNICATIVE AND STYLISTIC MEANS OF EXPRESSION OF COURTESY (BASED ON EPISTOLARY)	12
Helen Petrovych STRUCTURAL – TYPOLOGICAL AND WORD FORMING - MOTIVATIONAL UKRAINIAN SPECIFIC OF BIOLOGICAL TERMINOLOGY	15
Joanna Hanas FUNCTIONING SEMANTICALLY SYNONYMS IN The CREATIVE WORKS OF VASYL SYMONENKO	18

SECTION II INDIVIDUAL AUTHOR NEOLOGY

Eugene Vokalchuk, Anastasia Brix INDIVIDUAL AUTHOR FEATURES AND VERBAL NOMINATIONS IN UKRAINIAN POETRY IN THE TWENTIETH CENTURY	21
Oksana Hayduk TEXT GENERATING FUNCTION IN LEXICAL NEW NEOPLASMS (BASED ON POETRY V. Polishchuk)	24
Joanna Zhuck NEOPLASMS OF CHERNOBYL'S THEME: LEXICAL-semantic group «PAIN»	27
Vitaly Maksimchuk CREATION OF WORDS OF POETS RIVNE REGION IN THE NOMINATIONS INDIVIDUAL AUTHOR UKRAINIAN POETRY OF THE TWENTIETH CENTURY: FREQUENCY ANALYSIS	30
Galina Maxymchuk INDIVIDUAL AUTHOR PREDICATE IN THE IGOR PAVLYUK'S LEXICON	35
Lesa Markevitch GENERAL DESCRIPTION OF INDIVIDUAL AUTHOR NOMINATIONS IN THE DMYTRO BILOUSE'S POETRY	38
Irina Metelyuk AUTHOR'S EMOTYVY WITH THE SEMANTICS POSITIVE RESPONSE IN UKRAINIAN POETRY XX CENTURY	41
Oksana Redko THE LINGUISTIC NATURE OF INDIVIDUAL AUTHOR ADJECTIVES IN UKRAINIAN POETRY XX-XXI CENTURY	45
Olga Semeniuk (Kyrylyuk) FOLKLORE ORIGIN FOLDED ITEMS UKRAINIAN POETRY IN THE TWENTIETH CENTURY	50
Elizabeth Trofymyuk INDIVIDUAL AUTHOR NEOPLASM IN THE OLHA SLONOV'SKA'S POETRY	54

Maria Usach PRODUCTIVE WAYS OF CREATION IN INDIVIDUAL AUTHOR NOMINATIONS IN UKRAINIAN EROTIC POETRY	56
--	----

Anna Khomenko AUTHOR'S NOMINATIONS OF SPACE OBJECTS IN THE POETRY OF THE TWENTIETH CENTURY	58
--	----

SECTION III PHRASEOLOGY

Joanna Dyachuk PHRAZEOLOGICAL FUNCTIONS ON PAGES OF MODERN UKRAINIAN NEWSPAPERS	61
---	----

Helen Prevarska FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH LOCATIVE COMPONENTS IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES	63
---	----

Irina Staffychuk WAYS OF EXPRESSING AMBIGUITY PHRASEOLOGISMS OF COLORED COMPONENTS IN UKRAINIAN AND GERMAN LANGUAGES	66
---	----

Lydia Legka FEATURES OF PHRASEOLOGICAL FUNCTONS WITH ELEMENTS ZOOSEMIZMIV IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES	68
---	----

SECTION IV MORPHOLOGY. SYNOPSIS

Irina Baranovska STATUS AND FUNCTIONS member sentences (BASED ON O.Kobylianska'S MATERIAL)	72
--	----

Alexandra Dysyuk a secondary SYSTEM of the sentence (BASED ON DARY KornY'S MATERIAL).....	75
---	----

Natalia Korniiichuk STRUCTURE AND SEMANTICS categorical minor parts of the sentence (based on the Vasyly Shkliar'S NOVEL "ZALYSHENETS. Black CROW")	77
--	----

Natalia Kuntsevych Specifics of the subject in the works group "Bu-Ba-Bu"	81
---	----

Natalia Marchuk verbs VALENCE DESCRIPTION (BASED ON Ulas Samchuk'S MATERIAL)	84
--	----

Anastasia Mikhailova COMPONENT ANALYSIS OF STRUCTURE IN simple sentences (BASED ON MAX KIDRUK'S MATERIAL)	87
---	----

Julia Nesteruk MEANS OF IMPERATIVE EXPRESSION IN MODERN UKRAINIAN language (BASED ON Vynnychenko'S WORKS).....	90
---	----

Olesya Nyzhnyk Causally relatIIONS in complex sentences (based on the P. Zahrebelny'S NOVEL "miracle")	92
--	----

Irina Podernya Structure and semantics IN SIMPLE SENTENCE WITH COMPLICATED homogeneous members	95
--	----

Natalia Polishchuk Separated CIRCUMSTANCES IN THE NEELEMENTARNOHO simple sentence (BASED ON Valerian Pidmohylny'S MATERIAL)	97
--	----

Olga Svetlichna Morphological and syntactic temporality Grammeme IN UKRAINIAN LANGUAGE.....	99
---	----

Joanna Smaglyuk

THE Order in which the parts and components in construction with homogeneous subordination
(BASED ON Sixties MATERIAL)..... 103

Galina Tovtyn

COMPLICATED RESEARCH PROBLEM IN UKRAINIAN Linguistics SENTENCE..... 105

Irina Yakymovych

THE FUNCTIONS OF subject-semantic features (based on the VLADIMIR Malik'S NOVEL "Prince Igor")..... 107

**SECTION V
DIALECTOLOGY. ONOMASTICS**

Julia Kyrylchuk

TITLES OF EASTER BAKINGS IN DIALECT VILLAGES GREAT KLETSK, HOLYCHIVKA,
HVIZDIV KORETSKY DISTRICT OF RIVNE REGION..... 112

Anastasia Petrakovska

NAMES PARTICIPANTS OF THE WEDDING IN THE VILLAGE DERMAN ZDOLBUNIVSKA
DISTRICT OF RIVNE REGION 115

**SECTION VI
TEXT LINGUISTICS**

Catherine Dizhurko

INTERTEXTUALITY FORMATION AS OBJECT OF LINGUISTIC STUDIES..... 118

**SECTION VII
XPOHIKA**

Merzova Radana

INNOVATION OF EDUCATIONAL SUBJECTS OF THE MAIN COURSE OF
«UKRAINIAN PHILOLOGY» SPECIALTY: ON THE WAY TO UNITED EUROPE 121

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць
учасників V Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»,
присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 21 травня 2015 р.)

Випуск 6

Головний редактор *Вокальчук Г. М.*
Заступники головного редактора *Гаврилюк Н. В., Щербачук Н. П.*
Комп'ютерна верстка *Парфенюк В.І., Третяк О.Ю.*
Художнє оформлення обкладинки *Олексійчук К. О.*

Collection of scientific articles «Linguistic studies of young researchers». – Vol. 6. – Rovno :
RSHU, 2015. – 130 p.

The collection includes articles of masters and students and undergraduates, graduate students, candidates and doctors of philology – participants of the V International scientific readings «Linguistic studies of young researchers», dedicated to the memory of Professor K.F. Shulzhuk (Rivne State Humanitarian University, May 21, 2015). The writings discussed urgent issues of modern Ukrainian language, Ukrainian language history, linguistic and idiosyncratic, neology, language culture.

For teachers, graduate students, students-philologists.

Л 59   **Лінгвістичні студії молодих дослідників:** Збірник наукових праць учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 21 травня 2015 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 6. – 2015. – 130 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук – учасників V Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 21 травня 2015 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво-й ідіостилістики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

© Автору статей, 2015

Адреса редколегії: кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

Віддруковано засобами різнографічного друку
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12